

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny
(709)

80. posiedzenie
Komisji Samorządu Terytorialnego
i Administracji Państwowej
w dniu 17 lutego 2009 r.

VII kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, ustawy o referendum ogólnokrajowym oraz ustawy – Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego (druk senacki nr 457, druki sejmowe nr 1391, do druku nr 1391, 1646, 1646-A).

(Początek posiedzenia o godzinie 9 minut 35)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Mariusz Witczak)

Przewodniczący Mariusz Witczak:

Rozpoczynamy posiedzenie Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej.

Witam bardzo serdecznie państwa i pana ministra Czaplickiego z Państwowej Komisji Wyborczej.

Szanowni Państwo, już po tym, jakiego zaprosiliśmy gościa, mogą się państwo domyślać, że musimy rozmawiać o prawie wyborczym, a konkretnie o zmianie ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, ustawy o referendum ogólnokrajowym oraz ustawy – Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego.

Bardzo proszę Biuro Legislacyjne – witam serdecznie jego pana dyrektora – o kilka ciepłych słów na temat tej ustawy.

**Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Szymon Giderewicz:**

Szymon Giderewicz, legislator w Biurze Legislacyjnym.

Wysoka Komisjo, z uwagi na tempo prac nad rozpatrywaną dziś ustawą biuro nie przygotowało szczegółowej pisemnej opinii o ustawie.

Ustawa sprowadza się do zmian trzech ustaw: ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, ustawy o referendum ogólnokrajowym oraz ustawy – Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego.

W ustawie o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zakładana jest kompleksowa zmiana zasad finansowania kampanii wyborczej w tych wyborach.

Jeśli chodzi o zmiany dotyczące ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego, to ustawa wprowadza przede wszystkim możliwość dwudniowych wyborów oraz możliwość głosowania przez pełnomocnika.

W zakresie zmiany ustawy o referendum ustawa umożliwia przeprowadzenie referendum ogólnokrajowego jednocześnie z wyborami do Parlamentu Europejskiego.

Według opinii Biura Legislacyjnego zasadnicze wątpliwości budzi termin wejścia w życie ustawy, a zwłaszcza przepisów wprowadzających zmiany w ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego, jako że wybory do Parlamentu Europejskiego mają się odbyć jeszcze w tym roku, 7 czerwca, i takie zakreślenie *vacatio legis* tej ustawy jest niezgodne z dotychczasowym orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego, wyrażonym w wyroku z dnia 3 listopada 2006 r., o sygnaturze akt K 31/06. Zgodnie

---

z tym wyrokiem uchwalenie istotnych zmian w prawie wyborczym powinno nastąpić co najmniej sześć miesięcy przed kolejnymi wyborami, rozumianymi nie tylko jako sam akt głosowania, ale jako całość czynności objętych tak zwanym kalendarzem wyborczym, co w praktyce sprowadza się do czasu wydania przez prezydenta postanowienia o zarządzeniu wyborów. Zgodnie z opinią Trybunału wyjątki dotyczące tak określonego *vacatio legis* mogą wynikać jedynie z nadzwyczajnych okoliczności o charakterze obiektywnym. Według opinii biura w tym wypadku takie nadzwyczajne okoliczności nie zachodzą. Wysoka Komisja musi więc ocenić, czy zmiany wprowadzone do ustawy – Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego są na tyle istotne, że uzasadniają rezygnację z sześciomiesięcznego *vacatio legis*.

Ustawa budzi też inne wątpliwości, natury praktycznej, związane z samym procedowaniem nad nią. Wybory do Parlamentu Europejskiego powinny być zarządzone przez pana prezydenta dziewięćdziesiąt dni przed aktem głosowania, czyli dziewięćdziesiąt dni przed 7 czerwca 2009 r., postanowienie musiałoby więc być wydane w pierwszych dniach marca. W takim wypadku Wysoka Izba nie ma już czasu na wprowadzenie poprawek, a pan prezydent nie może skorzystać ze swojego konstytucyjnego uprawnienia do rozpatrzenia ustawy w ciągu dwudziestu jeden dni. Ewentualne późniejsze wejście w życie ustawy spowodowałoby tu duży bałagan. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Mariusz Witczak:

Dziękuję serdecznie, Panie Mecenasiu.
Panie Ministrze, czy zechce pan dodać kilka słów?
Bardzo proszę.

**Sekretarz Państwowej Komisji Wyborczej
Kazimierz Czaplicki:**

Już z obowiązku powiem, iż Państwowa Komisja Wyborcza kwestie, które podnosi pan mecenas, zgłaszała na etapie prac sejmowej Komisji Ustawodawczej nad drukiem nr 1391, wskazując na wątpliwości dotyczące terminu, w jakim powinny być uchwalane zwłaszcza przepisy zmieniające ustawę o wyborze do Parlamentu Europejskiego. Sejm, jak widać, nie podzielił wątpliwości Państwowej Komisji Wyborczej i uchwalił ustawę łącznie z trybem jej wejścia w życie.

Mogę jeszcze tylko dodać, że prezydent Rzeczypospolitej Polskiej musi najpóźniej 9 marca zarządzić wybory do Parlamentu Europejskiego. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Mariusz Witczak:

Bardzo serdecznie dziękuję.
Szanowni Państwo, otwieram dyskusję.
Czy są pytania?
Bardzo proszę, pan senator Ortyl.

Senator Władysław Ortyl:

Panie Przewodniczący, chciałbym zgłosić wniosek o przesunięcie dyskusji i procedowania nad tą bardzo ważną ustawą, tym bardziej że faktycznie budzi ona

wiele wątpliwości. Myśmy zostali zwołani w trybie nagłym, ale myślę, że jest czas, żeby się nad tym spokojnie zastanowić. Przede wszystkim nie ma materiałów, a sprawa jest zbyt poważna, żeby procedować nad nią w tak gwałtownym trybie.

Przewodniczący Mariusz Witczak:

Dziękuję za ten głos. No, nie mogę...

(Głos z sali: Wniosek...)

Jest to wniosek i będziemy nad nim głosować. Nie tracąc czasu, zarządzam głosowanie.

Kto jest za odłożeniem dyskusji na jakiś, jak rozumiem, niekonkretny czas? (3)

(Wypowiedź poza mikrofonem)

No nie, ja nie jestem wnioskodawcą.

(Głos z sali: Do popołudnia.)

Do popołudnia.

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Kto jest przeciw? (7)

Kto się wstrzymał od głosu? (0)

Propozycja nie uzyskała aprobaty.

W takim razie, Panie Senatorze, jeżeli są jakieś pytania, to bardzo proszę.

Proszę, przewodniczący Sepioł.

Senator Janusz Sepioł:

Mam pytanie do pana przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej: czy dobrze rozumiem, że prezydent mógłby teraz wydać zarządzenie o ogłoszeniu wyborów do Parlamentu Europejskiego na podstawie dotychczasowej ustawy?

Sekretarz Państwowej Komisji Wyborczej

Kazimierz Czaplicki:

Trudno mi odpowiedzieć, czy prezydent mógłby... ale mógłby. To znaczy ja odpowiem za pana prezydenta i jego kancelarię, że mógłby, bo jest obowiązująca ustawa o wyborach do Parlamentu Europejskiego. Prezydent musiałby zarządzić te wybory najpóźniej 9 marca, nie ma więc przeszkód, żeby...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Najpóźniej 9 marca.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Dziewięćdziesiąt dni przed dniem wyborów, dokładnie 9 marca, musi być wydane zarządzenie.

Senator Janusz Sepioł:

Chodzi mi o taką sytuację, że my tutaj procedujemy, uchwalamy, jest jeszcze jakieś *vacatio legis*, ale zanim to *vacatio legis* upływa, jest data 9 marca i prezydent wydaje zarządzenie na podstawie dotychczasowej ustawy.

**Sekretarz Państwowej Komisji Wyborczej
Kazimierz Czaplicki:**

Odpowiedziałem panu senatorowi, że prezydent może, ponieważ jest stan obowiązujący i prezydent mógłby zarządzić te wybory na przykład na początku stycznia, a musi najpóźniej 9 marca.

Przewodniczący Mariusz Witczak:

Dziękuję bardzo.
Czy są jeszcze pytania?
Bardzo proszę, Panie Dyrektorze.

**Dyrektor Biura Legislacyjnego w Kancelarii Senatu
Roman Kapeliński:**

Roman Kapeliński.
Szanowni Państwo, ja jeszcze w nawiązaniu do pytania, które zadał pan senator. Otóż prezydent, zarządzając wybory do Parlamentu Europejskiego, musi jednocześnie przedstawić w tym zarządzeniu kalendarz wyborczy, jak rozumiem, na podstawie dotychczasowych przepisów, zakładających na przykład głosowanie jednodniowe. W związku z tym po wejściu w życie tej ustawy, jeżeli to nastąpi już po zarządzeniu wyborów, będziemy mieli do czynienia z pewnym problemem, no bo w jakiejś części postanowienie pana prezydenta przestanie być aktualne. To tyle. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Mariusz Witczak:

Dziękuję bardzo za te wyjaśnienia.
Nie ma więcej zgłoszeń. W takim razie przechodzimy do głosowania.
Kto jest za przyjęciem ustawy bez poprawek?
7 głosów za.
Kto jest przeciw?
3 głosy przeciw.
Kto się wstrzymał od głosu?
Żaden senator nie wstrzymał się od głosu.
Komisja poparła ustawę.
A na sprawozdawcę proponuję senatora Jurcewicza.
Dziękuję bardzo.

(Koniec posiedzenia o godzinie 9 minut 45)

Kancelaria Senatu

Opracowanie i publikacja:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii

Nakład: 5 egz.

ISSN 1643-2851